

(इंग्रजीमध्ये टंकलिखित केलेल्या न्यायनिर्णयाचा मराठी अनुवाद)

एमएसटी. भाबिया देवी

विरुद्ध

परमानंद पी. डी. यादव.

फेब्रुवारी 24, 1997

[के. रामास्वामी आणि जी. टी. नानावती, न्यायमूर्ती.]

दिवाणी प्रक्रिया संहिता, 1908:

आदेश IX नियम 13-एक तर्फा हुकूमनामा -बाजूला सारण्याचा अर्ज-विशिष्ट कामगिरीसाठी प्रतिवादी हजर झाला नाही-एक तर्फा हुकूमनामा मंजूर- प्रतिवादीने तो बाजूला सारण्यासाठी नोटीस मिळालीनाही या आधारावर एक अर्ज केला - आणि या नोंदवलेल्या पुराव्यानंतर खाली न्यायालयांनी नोंदवलेल्या तिच्या-निष्कर्षावर नोटीस दिली गेली नाही या आधारावर ती बाजूला ठेवण्यासाठी अर्ज दाखल केला-उच्च न्यायालयाने राजपत्र प्रकाशन-सेवेची इतर पद्धत लक्षात घेतली, हे स्पष्ट आहे की प्रतिवादीने नोटीस स्वीकारण्यास नकार दिला आहे.

दिवाणी अपील न्यायाधिकरण:

1997 ची विशेष अनुमती याचिका (सी) क्रमांक 3559.

1986 च्या मूळ आदेश क्रमांक 406 च्या अपीलमध्ये पाटणा उच्च न्यायालयाच्या दिनांकित 24.9.96 च्या न्याय निर्णय आणि आदेशातून.

याचिकाकर्त्यासाठी एस. आर. यादव आणि जे. डी. जैन.

न्यायालयाने पुढील आदेश दिला.

ही विशेष अनुमती याचिका पाटणा उच्च न्यायालयाच्या आदेशावरून उद्भवली आहे, जी 24 जुलै 1996 रोजी मूळ आदेश क्र. 406/89 च्या अपीलमध्ये करण्यात आली होती.

प्रतिवादीने याचिकाकर्त्याद्वारे अंमलात आणल्याचा आरोप असलेल्या कराराच्या आधारावर विशिष्ट कामगिरीसाठी दावा दाखल केला होता. याचिकाकर्त्याला नोटीस बजावण्यात आली होती परंतु तिने खटला न लढवल्यामुळे, एकतर्फी हुकूमनामा मंजूर करण्यात आला. त्यानंतर, याचिकाकर्त्याने आदेश IX, नियम 13, C.P.C अंतर्गत अर्ज दाखल केला. एक्स-पार्ट डिक्री बाजूला ठेवण्याची मागणी करत आहे. त्यामध्ये, तिचे विशिष्ट प्रकरण असे होते की ती गढिया गावात राहात नव्हती आणि म्हणून, तिला नोटीस बजावली गेली आहे असे मानले जाऊ शकत नाही. अनुमोदन योग्य नाही. लक्ष्मण यादव, महेंद्र यादव आणि प्रोसेस सर्व्हर यांचे पुरावे नोंदवल्यानंतर खालील न्यायालयांनी प्रश्न विचारला. हे त्यांचे प्रकरण आहे की 15 जानेवारी 1985 रोजी जेव्हा समन्स एम. एस. टी भाबिया देवी कडे सोपवण्यात आले होते. आणि जेव्हा ती वस्तुस्थितीशी परिचित झाली, तेव्हा तिने नोटीसवर गायला किंवा अंगठ्याचा ठसा ठेवण्यास नकार दिला. जेव्हा प्रसंभाविक प्रक्रिया पुरवठादार 2 एप्रिल 1984 रोजी तिला वैयक्तिकरित्या ते देण्यासाठी गावात गेला होता आणि 9 एप्रिल 1984 रोजी जेव्हा नोंदणीकृत कार्ड पावती पाठवली गेली, तेव्हा तिने ते मान्य करण्यास नकार दिला. अशा परिस्थितीत, न्यायालयांनी खालील निष्कर्ष काढला आहे आणि उच्च न्यायालयाने खालीलप्रमाणे नोंद केली आहे:

" नोटीस बजावण्याच्या उपरोक्त दोन पद्धतींव्यतिरिक्त, माझ्या आधीच लक्षात आले आहे की, राजपत्राच्या प्रकाशनाद्वारे इतर पद्धत होती. ती निरक्षर महिला असल्याने राजपत्राच्या प्रकाशनाबद्दल जाणून घेऊ शकली नाही असे सांगण्याचा प्रयत्न अपीलकर्त्याच्या वतीने करण्यात आला आहे.

पुराव्यांच्या प्रशंसेवरून हा वस्तुस्थितीचा निष्कर्ष आहे.त्यामुळे हे स्पष्ट होते की याचिकाकर्त्याने नोटीस स्वीकारण्यास नकार दिला होता.परिणामी, तिला योग्यरित्या एकतर्फी ठरवण्यात आले.याचिकाकर्त्याचे विद्वान वकील गुणवत्तेच्या आधारे खटला लढवू इच्छितात.दिवाणी प्रक्रिया संहिता,कलम 96 किंवा कलम 100 अंतर्गत दाखल केलेल्या कोणत्याही अपीलात अपील हा विषय नसल्यामुळे आम्ही गुणवत्तेमध्ये जाऊ शकत नाही.

विशेष अनुमती याचिका फेटाळली जाते.

याचिका फेटाळण्यात आली.

अस्वीकरण

"या न्यायनिर्णयाच्या मराठी भाषेतील या अनुवादाचा वापर हा पक्षकारास त्याच्या/ तिच्या मातृभाषेमध्ये त्याचा अर्थ समजून घेण्यापुरताच मर्यादित राहील आणि त्याचा इतर कोणत्याही कारणाकरिता वापर करता येणार नाही. तसेच इंग्रजी भाषेतील न्यायनिर्णय हाच सर्व व्यावहारिक आणि कार्यालयीन वापराकरिता विश्वसनीय असेल आणि तोच त्यातील आदेशाच्या निष्पादन आणि अंमलबजावणी करता वैध मानला जाईल."

x-x-x-x